

УТИЦАЈ НОВИХ МЕДИЈА НА РАЗВОЈ НАВИЈАЧКИХ ГРУПА И ПОДСТИЦАЊЕ ХУЛИГАНИЗМА

Миљана Николић¹

¹ Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, Србија

УДК 796:316

САЖЕТАК

Од првих спортских дуела, развитком спорта кроз векове, постојали су навијачи који су били на страни једног или другог противника и који су бодрешћем показивали своју наклоност. Временом, дошло је до организовања у навијачке групе, које су постале агенс социјализације али и веома битан чинилац усмеравања друштвених токова. У савременом друштву настао је хулиганизам, који разорним последицама које са собом носи, утиче на спорт али и на друштвено-политичке односе. Деловање навијачких група, које у неким случајевима укључује и хулиганство, захтева висок степен организације, па су нови медији постали значајно средство комуникације. Циљ овог рада је утврђивање на који начин су нови медији, првенствено интернет сајтови навијачких група и друштвене мреже, коришћени за промоцију и информисање о њиховим акцијама, циљевима и ставовима, али и за подстицање хулиганизма.

Кључне речи: спорт, навијачке групе, хулиганизам, нови медији, промоција.

Аутор за кореспонденцију
Миљана Николић
miljana.nikolic1005@gmail.com

1. УВОД

Од настанка првих спортских такмичења, незаобилазни сегмент таквих окупљања били су гледаоци и навијачи који су бодрили своје љубимце и својом енергијом доприносили свеукупној атмосфери. Стављајући се на једну или другу страну, у свести спортских симпатизера створен је привид учествовања у самом надметању, док је приврженост клубу или спортској личности створило осећај припадности и омогућило груписања истомишљеника у навијачке заједнице, које су постале битан агенс социјализације и промена у савременом друштву. Термин *навијач* представља „онога који навија за неки спортски клуб, екипу или неког спортисту, симпатизер; уопште онај који је за некога, онај који је на нечијој страни, који подржава некога“¹. Агресивност је постала особина која прати сваки спортски дуел, а Ратко Божовић објашњава да она:

„потиче из друштвене структуре у којој се, по владајућем поретку вриједности, организује и стимулише одговарајући спорт, а који подстиче биолошку природу и психу човјека да се бори и надјача противника и тако долази до жељеног резултата и у психолошкој жестини и усхићености задовољи своје страсти (прије свега материјалне интересе и страсти славе)“².

Агресија која подразумева „сваки облик насиља, насилничко поступање које угрожава друге суверене субјекте“³ се са терена пренела и на трибине и постала *conditio sine qua non* друштвеног феномена који је најалост постао стални пратилац спортских дуела - хулиганизма. Запаљене бакље и масовне туче, које су кроз историју спорта појединих земаља биле узрок прекида многих утакмица, а стадиони препуни поломљених флаша и столица су кадрови које врло често гледамо на спортским борилиштима широм Србије. Према дефиницији коју даје Марија Ђорић „хулиганизам је насилно понашање којим део публике инспирисан спортским догађајима кроз припадање навијачкој групи изграђује свој персонални идентитет који исказује фрустрацијску агресију деструкцијом материјалних ствари или повређивањем противника“⁴. Свакако, важно је направити дистинкцију

---

¹ Милица Вујанић и др., *Речник српскога језика* (Нови Сад: Матица српска, 2007), 752.

² Ратко Р. Божовић, „Агресија и насиље у спорту“, *Социолошка луча*, 1/2 (2007), 101. <http://www.socioloskaluca.ac.me/PDF8/Bozovic%20R.%20R.%20Agresija%20i%20nasilje%20u%20sportu.pdf> (преузето 27.11.2016).

³ Милица Вујанић и др., *Речник српскога језика* (Нови Сад: Матица српска, 2007), 18.

⁴ Марија Ђорић, „Хулиганизам као облик социјалног насиља у Србији“. Рад представљен на Научно-стручном скупу са међународним учешћем Насиље у Србији - узроци облици, последице и друштвене реакције, Тара, Србија, 21-23. октобар, 2014. Зборник радова том 2,

између навијача и хулигана. Пасионирани навијачи клуба или неке спортске личности исказују своју приврженост кроз бодрене, док други називају себе тако али користе то да би правили неред и обрачунавали се са другим групама, при чему узроци тих сукоба врло често нису имали везе са спортом. Док је код првих примарна спортска приредба, код других је она повод за насилно деловање⁵.

Медији су одувек имали битну улогу у популаризацији спорта, али су преноси спортских утакмица укључивали и кадрове понашања навијача, али и хулигана, што је доприносило развијању хулиганизма. Маја Ковач показује да је „значај вести о хулиганским изгредима постао велики за јавност, при чему су медији својим сензационалистичким извештајима о нередима изазваним од стране хулигана допринели повећању интересовања јавности за ову појаву, али истовремено, дејство вести на слику коју хулигани имају о себи и својој групи је било и остало веома важно“⁶. Развитком информационо-комуникационих технологија, интернет је, са својим могућностима и потенцијалима, постао доминантни медиј.

Предмет овог рада је анализа развоја навијачких група, феномена хулиганизма и утицаја нових медија на њихово деловање. С обзиром на то *циљ* је утврђивање на који начин је интернет (првенствено сајтови навијачких група и друштвене мреже), коришћен за промоцију и информисање о акцијама, циљевима и ставовима али и за подстицање хулиганизма.

2. ТЕОРИЈСКА БАЗА

У Европи примери насиља на спортским скуповима забележени су у старој Грчкој за време одржавања Олимпијских игара, а у Риму настаје посебан облик свечаности, борбе гладијатора, које провоцирају насилно понашање публике која их је пратила⁷. Гледаоци су с великим жаром

стр. 160. http://www.nst.org.rs/sites/default/files/docs/Tara_2014_Tom_2.pdf (преузето 27.11.2016).

⁵ Марија Ђорић, „Насиље у спорту (теоријске контроверзе и узроци)“, *Култура полиса*, 23, год. XI (2014), 102. <http://kpolisa.com/KP23/kp23-II-4-Djoric.pdf> (преузето 27.11.2016).

⁶ Маја Ковач, „Насиље у спорту: Хулиганизам као облик насиља спортске публике“, *Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања*, бр. 1-2, год. XXIV (2005), 362. http://www.iksi.ac.rs/zbornik_arhiva/zbornik_iksi_1_2_2005.pdf, (преузето 28.11.2016).

⁷ Миленко Божовић, „Насиље на јавним скуповима и спортским приредбама као претња правном поретку Републике Србије“, (докторска дисертација, Универзитет „Џон Незбит“ Факултет за право, јавну управу и безбедност, 2016), 30. <http://www.naisbitt.edu.rs/o/ostalo/univerzitet/doktorati/Doktorat%20Milenko%20Bozovic.pdf> (преузето 27.11.2016).

пратили ове сукобе, жустро подржавајући једног или другог борца, а агресија коју су гледали унутар арена рађала је обрачуне и ван њих. Хулиганизам је феномен савременог друштва и настаје у Великој Британији⁸, али се брзо раширио и унутар других држава. Он је достигао те размере да превазилази националне границе, па смо сведоци и обрачуна током међународних утакмица⁹. Како Марија Ђорић истиче он се „развија тамо где постоји традиција навијачке културе, али му погодују и одређене економске, политичке и социјалне прилике које распирују насиље на спортским приредбама (или поводом њих)“¹⁰. Заправо овај феномен уско је повезан са свеукупним стањем у друштву и зависи од спремности и способности државе да се обрачуна са хулиганским групама и стане на пут неконтролисаном агресивном понашању њихових припадника. Добар пример сузбијања насиља на спортским утакмицама је управо и „колевка хулиганизма“, Велика Британија. Она је, како објашњава Маја Ковач, увела мере попут употребе интерне телевизије ради надгледања понашања гледалаца, поштрила законске санкције, спровела контролу транспорта, продаје и употребе алкохола, формирала Football Intelligence Unit, у оквиру Националне обавештајне службе и утицала на фудбалске ауторитете како би се увела компјутерска евиденција клупског чланства¹¹. У Немачкој је такође забележено опадање хулиганства, јер су спроведене мере попут забране приласка стадионима, док постоје организације које се активно залажу за сузбијање насиља на спортским догађајима, попут фондације „Даниел Нивел“ коју су основали Фудбалски савез Немачке и Светска фудбалска федерација¹².

---

⁸ Ричард Гиљаноти (Richard Giulianotti) телевизијски пренос утакмице 1961. године између Тотенхама (Tottenham) и Сандерленда (Sunderland) у којој је дошло до сукоба навијача и вандализма означава као почетак модерног енглеског хулиганизма. Марија Ђорић, „Хулиганизам као облик социјалног насиља у Србији“. Рад представљен на Научно-стручном скупу са међународним учешћем Насиље у Србији - узроци облици, последице и друштвене реакције, Тара, Србија, 21-23. октобар, 2014. Зборник радова том 2, стр. 158. http://www.nst.org.rs/sites/default/files/docs/Tara_2014_Tom_2.pdf (преузето 27.11.2016).

⁹ Велики сукоб навијача, који ће остати забележен у историји, догодио се на утакмици Динама и Црвене Звезде, на Максимиру, 13. маја 1990. године, а нереди су се пренели и на улице Загреба. Зоран Мајдин, „Случај 'Максимиr' - двадесет година после“, *Време*, 20. мај 2010. <http://www.vreme.co.rs/cms/view.php?id=931952> (преузето 27.11.2016).

¹⁰ Марија Ђорић, „Насиље у спорту (теоријске контроверзе и узроци)“, *Култура полуса*, 23. год. XI (2014), 102. <http://kpolisa.com/KP23/kp23-II-4-Djoric.pdf> (преузето 27.11.2016).

¹¹ Маја Ковач, „Насиље у спорту: Хулиганизам као облик насиља спортске публике“, *Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања*, бр. 1-2, год. XXIV (2005), 355. http://www.iksi.ac.rs/zbornik_arhiva/zbornik_iksi_1_2_2005.pdf, (преузето 28.11.2016).

¹² Фондација је основана након напада немачких хулигана на француског полицијца, пред утакмицу између Немачке и Југославије, на Светском првенству у Француској. „Немачки пример борбе са хулиганима“, *РТС*, 8. октобар 2009.

На нашим просторима, Ђорић истиче да се хулиганизам као екстремно навијање јавља крајем 80-их и почетком 90-их година 20. века и да кореспондира са политичким насиљем¹³. Са распадом Југославије навијање поприма националистичка обележја и постаје средство политичких конфликта. Присталице две највеће навијачке групе у Србији, Партизана и Црвене Звезде, деле се на мање фракције, које се међусобно сукобљавају. Тако је, на пример, познато да чланови *Забрањених* и *Алкатраза*, које навијају за Партизан, седе одвојено једни од других на стадиону, а нетрпељивост поприма толике размере да долази до физичких обрачуна.

Навијачке групе утичу на начин управљања фудбалских клубова, преко својих вођа, које имају функције у самим управама, али је присутна и „повратна спрега“, како објашњава Божовић, јер челници спортских клубова усмеравају деловање навијача, одређујући ко ће им бити на врху¹⁴.

2.1. Социјално - психолошки аспект деловања навијачких група

Навијачке групе организоване су око специфичних вредности, интереса и циљева, а њихови чланови повезани су чврстим везама оданости и привржености клубу који бодре. Припадност се огледа у одређеној врсти понашања, које подразумева ношење одевних предмета са обележјима клуба и групе и отворен анимозитет према присталицама других фракција, а врло често и насиље и употребу наркотика и алкохола. Свако кршење правила, односно супротстављање доминантном мишљењу и нормама, доводи до изопштавања из групе. Веома често млади људи постају чланови навијачких група и оне у великој мери утичу на развијање њихових личности и погледа на свет.

Миленко Божовић разликује социолошку и психолошку димензију насиља на јавним скуповима и спортским приредбама. „Социолошка то јест друштвена димензија ове врсте насиља огледа се у његовој штетности по основне друштвене вредности укључујући добра појединаца који постају

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/10/svet/212451/nemacki-primer-borbe-s-huliganima.html> (преузето 28.11.2016).

¹³ Марија Ђорић, „Хулиганизам као облик социјалног насиља у Србији“. Рад представљен на Научно-стручном скупу са међународним учешћем Насиље у Србији - узроци облици, последице и друштвене реакције, Тара, Србија, 21-23. октобар, 2014. Зборник радова том 2, стр. 161. http://www.nst.org.rs/sites/default/files/docs/Tara_2014_Tom_2.pdf (преузето 27.11.2016).

¹⁴ Миленко Божовић, „Насиље на јавним скуповима и спортским приредбама као претња правном поретку Републике Србије“, (докторска дисертација, Универзитет „Џон Незбит“ Факултет за право, јавну управу и безбедност, 2016), 62. <http://www.naisbitt.edu.rs/o/ostalo/univerzitet/doktorati/Doktorat%20Milenko%20Bozovic.pdf> (преузето 27.11.2016).

жртве овог облика насиља¹⁵. Заправо, поред младих, у навијачкој групи постоје и лица старије старосне доби, чија је улога у организацији и охрабривању младих људи на насилничко понашање. Психолошка димензија се односи на мотивационе факторе, типове и црте личности појединаца који учествују у прављењу нереда.

Ратко Божовић износи Масловљево теоријско објашњење узрока деструктивног понашања. Он каже да је оно одређено склопом карактера, притиском културе и непосредном околношћу или пољем¹⁶. Дакле, насиље испољено од стране хулигана производ је дејства и унутрашњих и спољашњих фактора. Фројд сматра да је агресивно понашање инстинктивно, а Лоренц, који је такође представник инстинктивистичке теорије, каже да је оно мотивисано борбом за опстанак. Адлер, с друге стране, сматра да је покретач воља за моћ, док Далард каже да ако човек није у стању да оствари своју жељу то ствара фрустрацију, која се испољава кроз агресију¹⁷.

Навијачи су веома рано постали свесни важности медија као средстава промоције. Заправо, они су, према Маји Ковач „допринели изласку хулиганских група и њихових чланова из анонимности и тиме им обезбедили престиж у делу јавности као и у оквиру сопствене групе, и најзад, медији су посредно допринели одржавању традиције нереда на и око фудбалских стадиона“¹⁸. Навијачке групе знају да ће поруке које они желе да истакну, у тренутку дешавања обићи свет, захваљујући средствима масовне комуникације. Интернет доноси још веће могућности, јер навијачи могу креирати сопствене медије, као што су сајтови и друштвене мреже. Тиме им је олакшано ширење идеја, ставова и мишљења, као и мобилизација нових чланова. Хулигани, свесни предности интернета у савременом друштву, користе нови медиј за промоцију сопствених акција. Он је постао незаменљив сегмент организације сваке групе, као и битно средство комуникације њених чланова.

---

¹⁵ Миленко Божовић, „Насиље на јавним скуповима и спортским приредбама као претња правном поретку Републике Србије“, (докторска дисертација, Универзитет „Дон Незбит“ Факултет за право, јавну управу и безбедност, 2016), 27. <http://www.naisbitt.edu.rs/o/ostalo/univerzitet/doktorati/Dokorat%20Milenko%20Bozovic.pdf> (преузето 27.11.2016).

¹⁶ Ратко Р. Божовић, „Агресија и насиље у спорту“, *Социолошка луча*, 1/2 (2007), 111. <http://www.socioloskaluca.ac.me/PDF8/Bozovic%20R.%20R.,%20Agresija%20i%20nasilje%20u%20sportu.pdf> (преузето 27.11.2016).

¹⁷ Марија Ђорић, „Насиље у спорту (теоријске контроверзе и узроци)“, *Култура полиса*, 23, год. XI (2014), 106-109. <http://kpolisa.com/KP23/kp23-11-4-Djoric.pdf> (преузето 27.11.2016).

¹⁸ Маја Ковач, „Насиље у спорту: Хулиганизам као облик насиља спортске публице“, *Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања*, бр. 1-2, год. XXIV (2005), 366. http://www.iksi.ac.rs/zbornik_arhiva/zbornik_iksi_1_2_2005.pdf (преузето 28.11.2016).

3. РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА

На сајту навијача Црвене Звезде¹⁹ доминирају црвена боја и обележја клуба. Посетиоци могу видети информације о клубу и његовим резултатима, форум са различитим темама на којем корисници могу остављати коментаре и изражавати своје ставове и део на којем се налазе видео и аудио материјал који је директно повезан са каналом на Јутјубу (Youtube). Посебан сегмент странице посвећен је дербију са Партизаном, али и пријатељским клубовима. Такође, могуће је преко сајта купити одевне предмете са обележјима Црвене Звезде, што је битан део идентификације, мобилизације и показивања припадности навијача. Навијачке групе имају профиле на Фејсбуку (Facebook) на којима објављују садржаје и изражавају ставове. На основу анализе можемо закључити да они велику пажњу на сајту поклањају промоцији клуба, али и своје навијачке групе. Форум и присуство на друштвеним мрежама указују на изражену интерактивност и комуникацију међу присталицима *Делија*. Мултимедијални садржаји који доминирају на сајту доприносе промоцији, али на неким од њих могуће је видети и знаке хулиганизма (слика 1).

Навијачка група, *Алкатраз*, има сајт²⁰ чија је позадина слика запаљених бакљи које држе навијачи Партизана. Повезан је линковима са сајтовима клуба, а на самој страници велики део заузимају информације о резултатима. Могуће је видети слике са утакмица, спортисте и тренере, као и навијаче. Неке од њих укључују и хулиганство (слика 2). Фејсбук страница *Гробари ЈУГ* такође, објављује слике и видео материјале везане за свој клуб и групу. Изражавају своја мишљења и промовишу вредности и отворени су за коментаре посетилаца. Повезани су са профилем *Гробари Бутик* преко које је могуће наручити одевне предмете са клупским и навијачким симболима, али на којима се могу видети и натписи „Хулигани прате те у стопу“²¹.

¹⁹ <http://www.oaza.rs/sport/delije/index.php> (посећено 4.12.2016).

²⁰ <http://alcatrazbeograd1970.blogspot.rs/> (посећено 4.12.2016).

²¹ Извор: <https://www.facebook.com/%D0%93%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%B0%D1%80%D0%B8-%D0%91%D1%83%D1%82%D0%B8%D0%BA-533695133408937/> (преузето 4.12.2016).

Слика 1. Хулганизам навијача Црвене Звезде²²

Слика 2. Хулганизам на дербију између Партизана и Црвене Звезде²³

4. ЗАКЉУЧАК

Навијачке групе су неизоставни пратилац спортских догађања и њихов утицај у спортском свету савременог друштва је велики. Оне привлаче све већи број људи свих старосних доби и као фактор социјализације, утичу на формирање ставова и образаца понашања. Схватајући значај медија, они их користе за промовисање вредности и идеја и придобијање нових чланова.

Хулиганизам је негативна појава, произашла из деловања навијачких група, која је свету имала велики утицај, не само на спорт, већ и на друштвено-политичке односе. Развијеност једне државе огледа се управо у сузбијању деструктивног понашања хулигана и спречавању последица, које оно носи.

Физичка култура један је од начина усмеравања енергије, посебно код младих особа и организовања њиховог слободног времена. „Континуирано активно одношење према властитом тијелу не ствара само боље предности физичко-биолошке спремности човјека него, упоредо с тим, и бољу психолошку уравнотеженост код истог тог човјека“²⁴. Тако, он уместо да

²² Извор: http://www.oaza.rs/sport/delije/index.php?page_id=306&lang_id=1&id=968 (преузето 4.12.2016).

²³ Извор: <http://alcatrazbeograd1970.blogspot.rs/?view=flipcard> (преузето 4.12.2016).

²⁴ Ратко Р. Божовић, „Агресија и насиље у спорту“, *Социолошка луча*, 1/2 (2007), 106. <http://www.socioloskaluca.ac.me/PDF8/Bozovic%20R.%20R.,%20Agresija%20i%20nasilje%20u%20sportu.pdf> (преузето 27.11.2016).

фрустрацију испољава кроз хулиганизам и агресију, он ће кроз физичку рекреацију успостављати добре односе са другим људима и изграђивати своју, друштвено корисну, личност.

ЛИТЕРАТУРА

1. Маја Ковач, „Насиље у спорту: Хулиганизам као облик насиља спортске публике“, *Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања*, бр. 1-2, год. XXIV (2005), 347-374.
http://www.iksi.ac.rs/zbornik_arhiva/zbornik_iksi_1_2_2005.pdf, (преузето 28.11.2016).
2. Марија Ђорић, „Хулиганизам као облик социјалног насиља у Србији“. Рад представљен на Научно-стручном скупу са међународним учешћем Насиље у Србији - узроци облици, последице и друштвене реакције, Тара, Србија, 21-23. октобар, 2014. Зборник радова том 2, стр. 155-164.
http://www.nst.org.rs/sites/default/files/docs/Tara_2014_Tom_2.pdf (преузето 27.11.2016).
3. Марија Ђорић, „Насиље у спорту (теоријске контроверзе и узроци)“, *Култура полиса*, 23, год. XI (2014), 101-118. <http://kpolisa.com/KP23/kp23-II-4-Djoric.pdf> (преузето 27.11.2016).
4. Миленко Божовић, „Насиље на јавним скуповима и спортским приредбама као претња правном поретку Републике Србије“, (докторска дисертација, Универзитет „Дон Незбит“ Факултет за право, јавну управу и безбедност, 2016).
<http://www.naisbitt.edu.rs/o/ostalo/univerzitet/doktorati/Dokorat%20Milenko%20Vozovic.pdf> (преузето 27.11.2016).
5. Милица Вујанић и др., *Речник српскога језика* (Нови Сад: Матица српска, 2007).
6. Ратко Р. Божовић, „Агресија и насиље у спорту“, *Социолошка луча*, I/2 (2007), 100-112.
<http://www.socioloskaluca.ac.me/PDF8/Vozovic%20R.%20R.,%20Agresija%20i%20nasilje%20u%20sportu.pdf> (преузето 27.11.2016).

ИНТЕРНЕТ ИЗВОРИ:

- „Немачки пример борбе са хулиганима“, *РТС*, 8. октобар 2009.
<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/10/svet/212451/nemacki-primer-borbe-s-huliganima.html> (преузето 28.11.2016).
- Зоран Мајдин, „Случај 'Максимир' - двадесет година после“, *Време*, 20. мај 2010.
<http://www.vreme.co.rs/cms/view.php?id=931952> (преузето 27.11.2016).

THE INFLUENCE OF MODERN MEDIA ON THE DEVELOPMENT OF FAN GROUPS AND THE PROMOTION OF HOOLIGANISM

SUMMARY

Since the first sport duels, and with the development of sport through the ages, there were sport fans that cheered either for one or the other opponent and in that way they showed their sympathy. As the time passed, they organized themselves in fan groups, and they became not only an agent of socialization, but also a very important factor in directing social happenings. Hooliganism was created in modern society, and it had devastating effects on both sport and socially-political relations. The functioning of the fan groups that embraces hooliganism, demands high level of organization, so the modern media became a major tool of communication. The aim of this work is to determine in which way, not only the modern media but more importantly the internet sites and the social media of the fan groups, have been used for not only promoting and giving information about their actions, goals and attitude but also promotion of hooliganism.

Key words: Sport, fan groups, hooliganism, modern media, promotion

---

DER EINFLUSS DER NEUEN MEDIEN AUF DIE ENTWICKLUNG DER FAN-GRUPPEN UND AUF DIE UNTERSTÜTZUNG DES HOOLIGANISMUS

ZUSAMENFASSUNG

Seit den ersten sportlichen Duellen, während der Entwicklung des Sports durch die Geschichte, gab es die Fans, die für einen oder anderen Opponent sein waren und die ihre Unterstützung durch den Jubel gezeigt hatten. Mit der Laufe der Zeit kam es zur Organisierung der s.g. Fangruppen, die ein Mittel der Sozialisation geworden sind sowie ein sehr wichtiger Faktor zum Steuern der sozialen Entwicklung. Aus der modernen Gesellschaft entstand das Rowdytum, das einen schlechten bzw. verheerenden Einfluß sowie auf dem Sport als auch auf gesellschaftspolitischen Verhältnissen mitbringt.

Die Aktivitäten der Fan-Gruppen, die in manchen Fällen auch das Rowdytum einschließt, fordert ein ganz hohen Niveau der Organisierung an, so dass die neue Medien ein wichtiges Mittel der Kommunikation geworden sind.

Das Ziel dieser Klausur ist festzustellen, inwiefern sind die neue Medien v.a. Internetseiten dieser Organisationen und soziales Netzwerk sowie zum

Reklamieren und Informieren über bestimmte Aktionen, Zielen und Gesinnungen als auch zur Anstiftung des Rowdytum.

Schlüsselwörter: Sport, Fan-Gruppe, Rowdytum, Hooliganismus, neue Medien, Förderung.

Примљено 14.10.2016.

Одобрено за штампу 29.11.2016.